

اخبار فرهنگی

تشکیل شورای راهبردی مرمت، بازسازی و احیای حریم تئاتر شهر

هم‌زمان با شروع فصل جدید فعالیت‌های مدیریت تئاتر شهر، «شورای راهبردی مرمت، بازسازی و احیای حریم» این مجموعه با هدف تسریع در امور مربوط به محیط پیرامونی تئاتر شهر آغاز به کار می‌کند.

محمد احیایی، رئیس امور علمی فرهنگی و اجتماعی حوزه معاون اول رئیس‌جمهور، سعید جمشیدی مدیرکل دفتر طرح‌های عمرانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سعید اسدی مدیرعامل انجمن هنرهای نمایشی ایران، علی عباسی کارشناس مسئول اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، مجید فرجی کارشناس مسئول اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به دعوت کورش سلیمانی رئیس تئاتر شهر به منظور بررسی تازه‌ترین فعالیت‌ها و برنامه‌های پیش‌روی عملیات بازسازی و بهسازی حریم تئاتر شهر در این مجموعه حضور پیدا کردند.

سلیمانی رئیس مجموعه تئاتر شهر در این دیدار با قدردانی از همه هنرمندان، مدیران، اهالی رسانه و دیگر فعالان عرصه تئاتر که طی ماه‌های گذشته با دقت زیاد پیگیر اتفاقات و فعالیت‌های مربوط به حریم تئاتر شهر هستند، گزارشی از روند فعالیت‌های انجام گرفته در این زمینه ارائه داده و بر ضرورت اتمام هرچه زودتر عملیات عمرانی مرتبط با محیط پیرامونی تئاتر شهر که هنرمندان و مخاطبان را برای حضور در این مجموعه با مشکلات فراوانی روبه‌رو ساخته است، تأکید کرد.

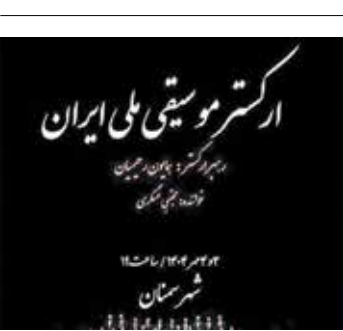
او افزود: «آنچه اکنون در محیط پیرامونی تئاتر شهر برای ساخت حریم مجموعه اتفاق افتاده مشمول مدت زمانی طولانی شده که می‌بایست هرچه زودتر برای پایان این عملیات عمرانی اقدامات لازم را انجام داد.»

/ ایران

گردهمایی هنرمندان سرامیک ایران در «سازگاری»

نمایشگاه گروهی هنر سرامیک با عنوان «سازگاری: از قابلیت تا تسلیم» به همت انجمن هنرمندان سرامیک ایران با همکاری صندوق اعتباری هنر و فرهنگسرای نیاوران از ۱۱ تا ۲۵ مهرماه در نگارخانه شماره یک این مجموعه برگزار می‌شود. ۲۱۲ هنرمند با ۲۲۴ اثر در این نمایشگاه ثبت‌نام کردند که در مرحله اول داور که انتخاب آثار از روی عکس صورت گرفت، ۱۰۲ اثر از ۱۰۲ هنرمند با انتخاب هیأت داوران، وارد مرحله دوم داور شدند که انتخاب از روی اصل آثار است. هیرید همت‌آزاد دبیر نمایشگاه، ارغوان جابری دبیر اجرایی و مرضیه تقی‌خانی، نگین خدادادی، دنیا رحیمی، علی اعتبار و علی زمانی، هیأت داوران این نمایشگاه هستند. */ ایران*

ارکستر موسیقی ملی ایران به سمنان می‌رود

ارکستر موسیقی ملی ایران به رهبری همایون رحیمیان در سومین اجرای خارج از تهران خود به سمنان سفر می‌کند. این کنسرت با خوانندگی مجتبی عسگری روزهای پنجشنبه و جمعه، سوم و چهارم مهرماه از ساعت ۱۹ در شهر سمنان برگزار خواهد شد. در این اجرا قطعاتی چون نغمه‌گر عشق، چرا زندگی، بیشه شیران، ایران جوان، سروهای سربلند و ای ایران برای مخاطبان اجرا می‌شود. پیش از این، ارکستر موسیقی ملی ایران اجراهایی را در شهرهای ساری و رشت تجربه کرده است. */ ایران*

وقتی صحنه میدان جنگ می‌شود

گزارشی درباره پنج نمایش برجسته که به موضوع دفاع مقدس پرداخته‌اند

گزارش

حامد قریب گروه فرهنگی

در سال‌هایی که مناسبت‌های ملی- تاریخی چون «هفته دفاع مقدس» فضای فرهنگی را موقتاً داغ می‌کنند، تأثیر یکی از حساس‌ترین و درعین حال متنوع‌ترین پاسخ‌ها را به تجربه جنگ داده است. گزارش حاضر به پنج نمایش ماندگار که توسط نمایشنامه‌نویسان معاصر ایران نوشته شده است، می‌پردازد. «پچپچه‌های پشت خط نبرد» اثر علیرضا نادری،

علیرضا نادری محمد یعقوبی حمیدرضا آذرنگ مهرداد کوروش نیا ایوب آقاخانی

به کارگردانی نیما دهقان بود و متن درباره شهدای جنگ و تأثیرات اجتماعی- روانی آن بر خانواده‌ها و جامعه است. اجرای فرم‌گرا و نمادین اثر، در جشنواره‌ها مورد توجه قرار گرفت و جوایزی نیز دریافت کرد. آذرنگ در این اثر از فرم‌های نمادین و تجربی استفاده می‌کند؛ او جنگ را نه صرفاً به‌مثابه رویداد تاریخی، بلکه به‌عنوان «خاطره‌ای که باید ختم شود» و درعین حال «خاطره‌ای که مدام باز می‌گردد» می‌بیند. نقدهایی که بر «خنکای ختم خاطره» نوشته شده، بر تأکید متن بر امر فراموشی و لزوم بازخوانی و یادآوری تأکید دارند؛ برخی منتقدان کار را حرکتی اخلاقی تلقی کردند که می‌گوید، حافظه جمعی را نسبت به تلفات انسانی و زخم‌های فردی مسئول بدانند.

«آخرین نامه» نوشته مهرداد کوروش نیا

«آخرین نامه» نمایشی‌ست که توسط مهرداد کوروش‌نیا نوشته و کارگردانی شده و داستان آن روایت‌گر یک تیم سه نفره دیده‌بانی است که در یک بلندی در خط مقدم جبهه مسئولیت مراقبت

«خنکای ختم خاطره» نوشته حمیدرضا آذرنگ

آذرنگ که از نمایشنامه نویسان و کارگردانان شناخته شده معاصر است، در این متن «نوشته شده در اواخر دهه هشتاد» به بحث فراموشی عمومی جنگ و بازماندگان می‌پردازد. اولین اجرای اثر

«زمستان ۶۶» اثر محمد یعقوبی، «خنکای ختم خاطره» اثر حمیدرضا آذرنگ، «آخرین نامه» اثر مهرداد کوروش نیا و «تکه‌های سنگین سرب» اثر ایوب آقاخانی عنوان این آثار است؛ نمایشنامه‌هایی که هر یک از منظر فرم، حافظه و روایت فردی/ اجتماعی به مسأله جنگ و پیامدهای آن نگاه کرده‌اند و در تئاتر معاصر ایران ردپایی از خود به جا گذاشته‌اند.

این پنج نمایش برجسته، تجربه جنگ را از زاویه‌های انسانی، نمادین و واقع‌گرایانه بازآفرینی می‌کنند و نشان می‌دهند

تئاتر می‌تواند حافظه جمعی را زنده نگه دارد و

پرسشگری اخلاقی درباره

جنگ را به

صحنه بیاورد

صحنه‌ای به اجرا درآمده است. این اثر یکی از اجراهای بحث برانگیزی است که در سالن چهارسو تئاترشهر به نمایش درآمد. در این اجرا پیام دهکردی ایفاگر نقش شخصیت شهید دکتر چمران بوده است.

«تکه‌های سنگین سرب» نمونه‌ای از نمایش‌هایی‌ست که میان حماسه‌پردازی تاریخی و بررسی روان‌شناختی شخصیت محوری در نوسان هستند. آقاخانی با انتخاب سوزهای معروف و ملی-نمادین، می‌کوشد هم از حیث نمایشی و هم از منظر داستانی به سؤالاتی درباره رهبری اخلاقی، تضادهای درونی و بار تاریخی شخصیت بپردازد. واکنش‌های تماشاگران و نقدها نشان داده‌اند که کار هم توانسته مخاطب علاقه‌مند به روایت تاریخی را جذب کند و هم مورد توجه نسبی منتقدان صحنه باشد.

جمع‌بندی: شباهت‌ها، تفاوت‌ها و نقش تئاتر در یادآوری دفاع مقدس

آنچه این پنج نمایش را کنار هم می‌نشانند، نه وحدت زمانی بلکه موضوع مشترک جنگ و پیامدهای آن است. از فرم واقع‌گرای نادری تا نمادگرایی آذرنگ، و از متن روایی یعقوبی تا نمایشنامه‌های نمادین‌تر کوروش نیا و آقاخانی، همگی تصویری از تئاتر معاصر ایران را نمایان کرده که می‌تواند جنگ را از منظری چندصدایی بازتاب دهد.

حتی آثاری که سوزهای ملی یا شخصیتی برجسته را انتخاب می‌کنند (مثل چمران در نمایشنامه آقاخانی)، به بازنمایی ابعاد انسانی، تعلیق‌ها و زخم‌های درونی تمایل دارند؛ به همین دلیل، پیام کلی این نمایش‌ها غالباً دعوتی‌ست به یادآوری شخصی و دلسوزانه، نه صرفاً القای روایت‌های رسمی.

متن‌هایی چون «خنکای ختم خاطره» به‌طور صریح به خطر فراموشی و از کارافتادگی حافظه جمعی اشاره دارند؛ این رویکرد، تئاتر را به محملی مناسب برای پرسشگری اخلاقی و تاریخی بدل می‌سازد. بسیاری از این آثار در اجراهای متعددی روی صحنه رفته‌اند و هربار با بازیگران یا کارگردانی متفاوت، واجد لایه‌های معنایی تازه‌ای شده‌اند؛ این ویژگی نشان می‌دهد که متن تئاتری زنده و وابسته به اجراست و هربار می‌تواند حافظه‌ای متفاوت تولید کند.

سخن پایانی

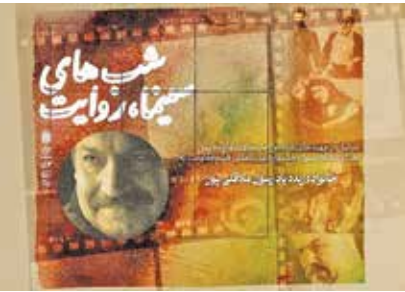
برای آشنایی با تنوع روایات تئاتری از جنگ باید به دنبال نسخه‌های چاپی نمایشنامه‌ها و فیلم تئاترهای موجود از این آثار گشت؛ برخی اجراها و فیلم تئاترها در شبکه‌های ویدیویی و آرشیوهای تئاتری منتشر شده‌اند و احتمالاً برخی دیگر در اختیار اشخاصی است که این آثار در زندگی آنها تأثیر شگرفی گذاشته است.

در مواجهه با نمایش‌هایی که از نماد و فرم استفاده می‌کنند، نه‌فقط «داستان» بیرونی، بلکه «تجربه درونی شخصیت‌ها» و الگوهای حافظه/فراموشی نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است، زیرا این زاویه، اغلب کلید درک عمیق‌تر پیام اثر است.

فرهنگی

۱۹

روی خط خبر

تحلیل از چهره‌های برجسته سینمای دفاع مقدس در موزه سینما

در سومین شب از ویژه‌برنامه «شب‌های سینما، روایت» که امروز برگزار می‌شود، نسخه ترمیم‌شده فیلم «هبوا» اثر زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور و تهیه‌کنندگی بنیاد سینمایی فارابی و سازمان سینمایی سوره، با حضور اهالی فرهنگ و هنر به نمایش درخواهد آمد. این فیلم که از اندرگزارترین آثار سینمای دفاع مقدس است، پس از سال‌ها برای اولین بار نسخه ترمیم‌شده آن، روی پرده سینما می‌رود. در این آیین، با اهدای «نشان رسول» از هنرمندان برجسته‌ای چون فرهاد قائمیان، جمال شورجه و خانواده مرحوم رسول ملاقلی‌پور به پاس سال‌ها تلاش و نقش‌آفرینی در اعتلای سینمای دفاع مقدس تقدیر می‌شود.

ویژه‌برنامه «شب‌های سینما، روایت» به همت موزه سینمای ایران و دبیرخانه جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت و با همکاری و مشارکت بنیاد فرهنگی روایت فتح، انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس و فیلمخانه ملی ایران، از ۳۱ شهریور تا ۳ مهرماه هرشب ساعت ۱۸:۳۰ در موزه سینما، سالن سینماتوگراف، برگزار می‌شود و ورود برای عموم علاقه‌مندان آزاد است.

/ ایران

«در انتهای شب» به لیست ۱۰ اثر برتر جشنواره کلن راه یافت

سریال «در انتهای شب» به کارگردانی آیدا پناهنده به لیست ۱۰ اثر برتر جشنواره بین‌المللی کلن ۲۰۲۵ راه یافت.

جشنواره کلن که از ۹ تا ۱۶ اکتبر ۲۰۲۵ (از ۱۷ تا ۲۴ مهر) در آلمان برگزار می‌شود، یکی از رویدادهای معتبر فیلم و تلویزیون اروپاست. «در انتهای شب» در این جشنواره در کنار تولیداتی از شبکه‌های زد تی اف آلمان، بی‌بی‌سی انگلستان، ان آر ک دانمارک، آرته فرانسه، دیسکوری و وازنر آمریکا به رقابت خواهد پرداخت.

یکی از جوایز این رویداد، The Hollywood Reporter Award است که به بهترین اثر داستانی در بخش‌های رقابتی New York Art Film Festival و Top TV. Best of Cinema Fiction اهدا و توسط مجله معتبر The Hollywood Reporter حمایت می‌شود. */ ایران*

«ژولیت و شاه» برنده جایزه هنری از نیویورک شد

انیمیشن سینمایی «ژولیت و شاه» به نویسندگی و کارگردانی اشکان رهگذر، برنده جایزه بهترین انیمیشن از جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک ۲۰۲۵ شد.

این انیمیشن که پیش از این برای اولین بار در جشنواره بین‌المللی فیلم فانتازیا کانادا به نمایش درآمد و پس از آن اولین جایزه بین‌المللی‌اش را از جشنواره بین‌المللی انیمیشن پالم اسپرینگز آمریکا دریافت کرد، به تازگی برنده جایزه بهترین انیمیشن از جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک ۲۰۲۵ شده است. این دومین جایزه بین‌المللی این انیمیشن پس از موفقیت در جشنواره پالم اسپرینگز است.

انیمیشن سینمایی «ژولیت و شاه» به کارگردانی اشکان رهگذر و تهیه‌شده توسط استودیو هورخش، اولین بازآفرینی فانتزی و شاعرانه از داستانی تاریخی است که رابطه پیچیده ناصرالدین‌شاه قاجار و بازیگر فرانسوی، «جولی» را در بستری خیال‌پردازانه روایت می‌کند. جشنواره بین‌المللی فیلم‌های هنری مستقل نیویورک (NYIAFF) که توسط New York Art Film Magazine برگزار می‌شود و از آثار مستقل و هنری سراسر جهان حمایت می‌کند، امسال برای سومین سال متوالی در نیویورک برگزار می‌شود.

این جشنواره که هر سال آثار مستقل در ژانرهای مختلف از جمله داستانی، مستند، انیمیشن، تجربی، علمی-تخیلی و موضوعات مرتبط با حقوق بشر و محیط‌زیست را ارزیابی و به برترین‌ها جوایزی اهدا می‌کند در Producers Club Theatre و چندین مرکز هنری برجسته شهر نیویورک برگزار می‌شود.

مراسم اختتامیه سومین دوره جشنواره فیلم‌های مستقل نیویورک در ۲۳ نوامبر ۲۰۲۵ (۲۲ آذرماه ۱۴۰۴) برگزار خواهد شد. */ مهر*